

SPORT I TURYSTYKA
ŚRODKOWOEUROPEJSKIE CZASOPISMO NAUKOWE
T. 2

NR 3

RADA NAUKOWA

Ryszard ASIENKIEWICZ (Uniwersytet Zielonogórski)
Miroslav BOBRIK (Słowacki Uniwersytet Techniczny w Bratysławie)
Valentin CONSTANTINOV (Uniwersytet Państwowy Tiraspol z siedzibą w Kiszyniowie)
Tomáš DOHNAL (Uniwersytet Techniczny w Libercu)
Elena GODINA (Rosyjski Państwowy Uniwersytet Wychowania Fizycznego, Sportu i Turystyki)
Karol GÖRNER (Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy)
Wiktor Władimirowicz GRIGORIEWICZ (Grodzieński Państwowy Uniwersytet Medyczny)
Michal JIŘÍ (Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy)
Tomasz JUREK (Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu)
Jerzy KOSIEWICZ (Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie)
Jurij LIANNOJ (Sumski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Antona Makarenki)
Wojciech LIPONSKI (Uniwersytet Szczeciński)
Veaceslav MANOLACHI (Państwowy Uniwersytet Wychowania Fizycznego i Sportu
w Kiszyniowie)
Josef OBORNÝ (Uniwersytet Komeńskiego w Bratysławie)
Andrzej PAWŁUCKI (Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu)
Jurij PELEKH (Równieński Państwowy Humanistyczny Uniwersytet)
Gertrud PFISTER (Uniwersytet Kopenhaski)
Anatolij TSOS (Wschodnioeuropejski Narodowy Uniwersytet im. Łesi Ukrainki w Łucku)
Marek WAIC (Uniwersytet Karola w Pradze)
Kludia ZUSKOVÁ (Uniwersytet Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach)

LISTA RECENZENTÓW

dr hab. prof. UZ Ryszard ASIENKIEWICZ; prof. dr hab. Wojciech CYNARSKI; prof. dr hab.
n. med. Zbigniew DUTKIEWICZ; dr hab. prof. AWF Barbara FRĄCZEK; dr hab. prof. AWF
Maria GACEK; doc. dr Svitlana INDYKA; prof. dr hab. Tomasz JUREK; dr hab. prof. AWF Ewa
KAŁAMACKA; dr hab. prof. PO Cezary KUŚNIERZ; dr hab. prof. AWF Zbigniew NOWAK;
doc. dr Vasyl PANTIK; dr hab. prof. UwB Artur PASKO; dr hab. prof. nadzw. Julia PAVLOVA;
dr hab. n. med. prof. nadzw. Jan W. RACZKOWSKI; doc. dr Olga RODA; dr hab. prof. UMCS
Dariusz SŁAPEK; dr hab. Michał SŁONIEWSKI; doc. PaedDr. Jan ŠTUMBAUER, Ph Dr.
Tomáš TLUSTÝ, Ph.D.; prof. dr hab. Anatolii TSOS; CSc.; prof. dr hab. Marek WAIC

Nadesłane do redakcji artykuły są oceniane anonimowo przez dwóch Recenzentów

UNIwersytet HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZY IM. JANA DŁUGOSZA
W CZĘSTOCHOWIE

SPORT I TURYSTYKA

**ŚRODKOWOEUROPEJSKIE
CZASOPISMO NAUKOWE**

TOM 2

NR 3

DAWNIEJ:
PRACE NAUKOWE AKADEMII IM. JANA DŁUGOSZA
W CZĘSTOCHOWIE. KULTURA FIZYCZNA

Częstochowa 2019

Redaktor Naczelny
Eligiusz MAŁOLEPSZY

Redaktor Naczelna Wydawnictwa
Paulina PIASECKA

Redaktor naukowy
Teresa DROZDEK-MAŁOLEPSZA

Korekta
Dariusz JAWORSKI (język polski)
Andrzej WĄTROBA (język angielski)

Sekretarz redakcji
Arkadiusz PŁOMIŃSKI

Redakcja techniczna
Piotr GOSPODAREK

Redaktor statystyczny
Paulina UCIEKLAK-JEŻ

Projekt okładki
Sławomir SADOWSKI

Redaktorzy językowi
Dariusz JAWORSKI
Andrzej WĄTROBA

Koordynator zasobów internetowych
Błażej CIEŚLIK

PISMO RECENZOWANE

Pierwotną wersją periodyku jest publikacja papierowa

Strona internetowa czasopisma
<http://www.sit.ujd.edu.pl>

Czasopismo indeksowane w bazach:
Agro, BazHum (Baza Czasopism Humanistycznych i Społecznych),
CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities),
DOAJ (Directory of Open Access Journals)
ERIH PLUS (The European Index for the Humanities and the Social Sciences),
Index Copernicus (IC Journals Master List), PBN (Polska Bibliografia Naukowa)

© Copyright by
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2019

p-ISSN 2545-3211
e-ISSN 2657-4322

Wydawnictwo Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego
im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

SPIS TREŚCI

CONTENTS

Wstęp	7
CZEŚĆ I	
DZIEJE KULTURY FIZYCZNEJ W POLSCE I NA ŚWIECIE	
Edward WILCZKOWSKI, Władimir PASICZNIK	
Становление и развитие физического воспитания в странах Азии (на примере Китая, Индии, Японии)	11
The Development of physical education in Asia (on the example of China, India, Japan) (Abstract)	11
Powstanie i rozwój wychowania fizycznego w krajach Azji (na przykładzie Chin, Indii, Japonii) (Streszczenie)	12
Tomáš TLUSTÝ	
A report to mark the 150th anniversary of the birth of Josef Rössler-Ořovský, founding father of sport in the Czech lands	23
Nota z okazji 150. rocznicy urodzin Josefa Rösslera-Ořovskiego, założyciela sportu na ziemiach czeskich (Streszczenie)	23
Eligiusz MAŁOLEPSZY, Teresa DROZDEK-MAŁOLEPSZA	
Sport in the county of Kremenets in the light of “Życie Krzemienieckie” magazine (1932–1939)	39
Sport w powiecie krzemienieckim w świetle czasopisma „Życie Krzemienieckie” (1932–1939) (Streszczenie)	39
Pavlına MÍČOVÁ	
Representation of sports and physical education in Czechoslovak documentary film (1945–1959)	59
Obraz sportu i wychowania fizycznego w czechosłowackich filmach dokumentalnych (1945–1959) (Streszczenie)	59
Julian JAROSZEWSKI, Agnieszka POŁANIECKA	
Sukcesy sportowe zapaśników z terenu województwa łódzkiego w latach 1945–1990	71
Athletic success of the wrestlers of Łódzkie voivodeship in years 1945–1990 (Abstract)	71

CZĘŚĆ II

TEORIA I METODYKA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I SPORTU

Liudmyla PETRUK, Igor GRYGUS

- The influence of physical exercises on physical development
and physical preparedness of the first year female students 97
- Wpływ ćwiczeń fizycznych na rozwój fizyczny i fizyczne przygotowanie studentek
pierwszego roku studiów (Streszczenie) 97

Mirosław ZALECH, Lech JACZYNOWSKI

- Dobowy budżet czasu studentów kierunku wychowanie fizyczne 107
- Daily Time Budget of Students Majoring in Physical Education (Abstract) 107

CZĘŚĆ III

UWARUNKOWANIA ZDROWIA, POSTAWY PROZDROWOTNE, JAKOŚĆ ŻYCIA

Klaudia WOJCIECHOWSKA, Piotr GOŁĘBIEWSKI,

Anna WOROPAJ-HORDZIEJEWICZ, Jerzy NIEDZIELSKI

- Kręcz szyi u dzieci – etiologia, objawy i leczenie 127
- The torticollis in children-etiology, symptoms and treatment (Abstract) 127

Anna ANYŻEWSKA, Roman ŁAKOMY, Jerzy BERTRANDT

- Wydatek energetyczny wybranych rodzajów treningów
podejmowanych przez sportowców amatorów 143
- Comparison of energy expenditure of selected amateur athletes trainings (Abstract) ... 143

Marzena JURGIELEWICZ-URNIAŻ, Aleksander URNIAŻ

- Funkcjonowanie dziewcząt i chłopców chorych na cukrzycę typu 1
na tle rówieśników w środowisku szkolnym 157
- Physical health in the functioning of girls and boys at school with type 1 diabetes
mellitus screened against their peers (Abstract) 157

RECENZJE

Tomasz JUREK

- [rec.] Edward Wilczkowski, Władimir Pasicznik, Eligiusz Małolepszy,
Anastazja Wilczkowska, *Systemy wychowania fizycznego w edukacji
szkolnej w wybranych krajach*, Piotrków Trybunalski 2019, ss. 292 175

WSTĘP

W 2019 r. czasopismo „Sport i Turystyka. Środkowoeuropejskie Czasopismo Naukowe” ukazuje się drugi rok. Jest kontynuacją czasopisma „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Kultura Fizyczna”. W trzecim numerze zostały zaprezentowane prace Autorów z różnych ośrodków naukowych w Polsce i Europie.

Część I – *Dzieje kultury fizycznej i turystyki w Polsce i na świecie* – odnosi się do następującej tematyki:

- powstanie i rozwój wychowania fizycznego w krajach Azji (na przykładzie Chin, Indii, Japonii),
- nota z okazji 150. rocznicy urodzin Josefa Rösslera-Ořovskiego, założyciela sportu na ziemiach czeskich,
- sport w powiecie krzemienieckim w świetle czasopisma „Życie Krzemienieckie” (1932–1939),
- obraz sportu i wychowania fizycznego w czechosłowackich filmach dokumentalnych (1945–1959),
- sukcesy sportowe zapaśników z terenu województwa łódzkiego w latach 1945–1990.

W części II zatytułowanej *Teoria i metodyka wychowania fizycznego i sportu* przedstawiono zagadnienia:

- wpływ ćwiczeń fizycznych na rozwój fizyczny i fizyczne przygotowanie studentek pierwszego roku studiów,
- dobowy budżet czasu studentów kierunku wychowanie fizyczne.

Część III czasopisma dotyczy problematyki *uwarunkowań zdrowia, postaw prozdrowotnych, jakości życia*. W tej części ukazano następujące prace:

- kręcz szyi u dzieci – etiologia, objawy i leczenie,
- wydatek energetyczny wybranych rodzajów treningów podejmowanych przez sportowców amatorów,
- funkcjonowanie dziewcząt i chłopców chorych na cukrzycę typu 1 na tle rówieśników w środowisku szkolnym.

W ramach *Recenzji* prof. dr hab. Tomasz Jurek przybliżył monografię autorstwa Edwarda Wilczkowskiego, Władimira Pasicznika, Eligiusza Małolepszego

i Anastazji Wilczkowskiej pt. *Systemy wychowania fizycznego w edukacji szkolnej w wybranych krajach*.

Pragnę złożyć serdeczne podziękowania Recenzentom za cenne i życzliwe uwagi, podnoszące wartość niniejszego periodyku. Dziękuję za współpracę Autorom publikacji zamieszczonych w czasopiśmie naukowym. Jednocześnie wyrażam nadzieję, że liczba Osób zainteresowanych publikowaniem własnych osiągnięć naukowych w kolejnych wydaniach czasopisma „Sport i Turystyka. Środkowoeuropejskie Czasopismo Naukowe” się poszerzy.

Eligiusz Małolepszy